

Bussiliikenne ei ole itsestäänselvyys!

LINJA-AUTOLIITTO

Bussiliikenne ei ole itsestäänselvyys!

Olemme tottuneet siihen, että edullisella, ympäristöystävällisellä ja turvallisella bussilla pääsee aina. Silloinkin, kun muut joukkoliikennemuodot takuavat tai eivät ole käytettävissä.

Tulevaisuudessa kuitenkin moni bussi jää tulematta, ellei bussiliikenteestä ja sen kehittämisestä pidetä huolta.

Ratkaisevassa asemassa linja-autopalvelujen varmistamisessa ovat päättäjät, mutta myös me kansalaisina voimme osaltamme vaikuttaa siihen, että bussi tulee huomennakin. Tämä edellyttää sitä, että pidämme päättäjät tietoisina siitä, että hyvin hoidettu

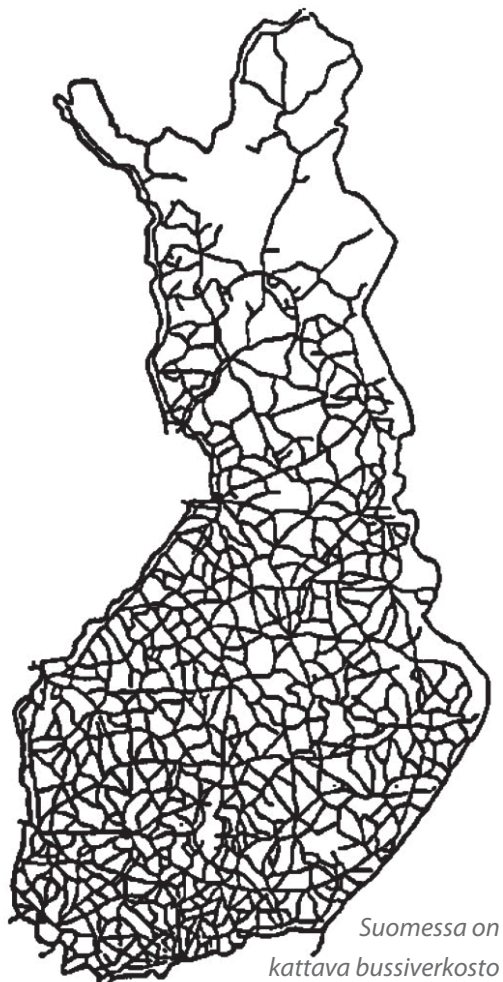
bussiliikenne on paras tapa taata kehittyneessä yhteiskunnassa kaikille kansalaisille kuuluva perusoikeus siirtä paikasta toiseen.

Tämä esite on tehty antamaan Sinulle aineksia tähän keskusteluun.

Bussiliikenne ei ole itsestäänselvyys!

LINJA-AUTOLIITTO

Suomessa on kattava bussiverkosto

Bussi palvelee kaikkia

Bussi on Suomen tärkein joukkoliikenneväline. Bussi palvelee kaikkia lähes kaikkialla. 70 prosenttia suomalaisista asuu noin 600 metrin päässä bussipysäkistä. Bussiliikenteen reittiverkosto on tiheä ja kattava. Bussi yhdistää joustavasti kaupungit, kaupunkiseudut ja haja-asutusalueet toisiinsa. Bussi palvelee työssäkäyntiä ja mahdollistaa maaseudulla liikkumisen. Pikavuorobussit tarjoavat nopean mahdollisuuden matkustaa vaikkapa Helsinki-Vantaan lentokentälle. Bussit tulevat sinnekin, missä muita joukkoliikennemuotoja ei ole käytettävissä.

Bussiliikenteen kattavuus on muihin joukkoliikennemuotoihin verrattuna ylivoimainen.

Bussi on joustava

Bussi on joustava liikennemuoto. Bussiliikenteen palvelut voidaan sopeuttaa nopeasti muuttuneisiin olosuhteisiin.

Linja-autoala haluaa kehittää edelleen bussilla matkustamisen joustavuutta. Lähtökohtana on bussilla matkustamisen tekeminen mahdollisimman vaivattomaksi.

Bussilla helposti yli kuntarajojen

Jokaisen liikenteessä olevan bussin on saatava olla matkustajan käytettävissä, ja yhdellä lipulla on voitava matkustaa määränpäähän saakka hallinnollisen kuntarajan sitä estämättä. Kansalaisten liikkumismahdollisuuksia ei saa rajoittaa alueellisesti suljetuilla lippujärjestelmillä.

Kansalaisille tärkeitä seutu-, kaupunki- ja työmatkalippuja on voitava käyttää bussien kaikessa reittiliikenteessä. Linja-autopalvelujen luotettavuus, saatavuus ja pitkäjänteisyys turvataan parhaiten reittiliikennelupien ennakoharkinnalla sekä mahdollisuudella hyväksyä kaikessa liikenteessä seutu-, kaupunki- ja työmatkaliput.

Bussiliikenne ympäristökunnista kaupunkeihin on kannattavaa ja järkevää, kun sallitaan kaikkien matkustajien ottaminen ja jättäminen koko reitin matkalla hallinnollisista kunta-rajosta riippumatta. Tämä takaa matkustajalle runsaasti mahdollisuuksia vuorojen valintaan. Myös kaikissa busseissa valtakunnallisesti käyväällä yhdellä matkalipulla on voitava matkustaa edelleen, ja matkalippu pitää edelleen voida ostaa joko etukäteen tai matkan yhteydessä.

Kun nämä seikat otetaan huomioon päätöksenteossa, uhka valtakunnallisen linja-autojen aikataulu- ja matkalippujärjestelmän ja samalla bussipalvelujen alasajosta pienenee.

Bussi on turvallinen ja luotettava

Bussi on tutkitusti turvallisin ja luotettavin liikennemuoto. Ammattitaitoinen, vastuuntuntoinen ja osaava henkilökunta pitää huolen busseilla matkustavien turvallisuudesta. Bussien ajonopeus sovitetaan vallitseviin keliolosuhteisiin. Bussilla matkustaessasi voit luottaa siihen, että et ainoastaan pääse matkaan, vaan että olet myös varmimmin ajoissa perillä.

Bussi on ympäristöystävällinen

Linja-autoala kantaa vastuuta tulevaisuudesta. Bussi on ympäristöystävällinen tapa liikkua.

Busseilla liikennöidään noin 450 miljoonaa ajokilometriä vuodessa. Lähes kaikki nämä kilometrit korvaavat moninkertaisesti huomattavasti saastuttavampaa ja ruuhkauttavampaa henkilöautoliikennettä. Mikäli yhdessä henkilöautossa matkustaa keskimäärin 1,5 henkilöä, niin yksi bussi korvaa 200 metriä pitkän henkilöautojonon.

Ala on solminut vapaaehtoisen energiansäästösopimuksen kolmen ministeriön kanssa

ja osa bussiyrityksistä on jo liittynyt siihen. Sopimuksella on keskeinen merkitys, kun pyritään saavuttamaan Suomelle asetetut päästötavoitteet. Sopimus antaa konkreettisia työvälineitä energiankulutuksen seuraamiseen ja vähentämiseen sekä ympäristö- ja energia-vastuulliseen toimintaan.

Linja-autoala hyödyntää tehokkaasti myös teknologista kehitystä. Bussit ovat tänään merkittävästi energiaystävällisempiä ja päästöttömmämpiä kuin vielä vaikkapa viisi vuotta sitten. Euro-moottorinormien käyttöönoton myötä bussien päästöt vähenevät koko ajan entisestään.

Bussi on edullinen yhteiskunnalle ja matkustajalle

Suomen aluerakenne huomioon ottaen palvelutasoltaan korkealaatuinen bussijärjestelmä on Euroopan edullisin joukkoliikennejärjestelmä. Väite, että bussit kulkevat yhteiskunnan tuella, on harhaa.

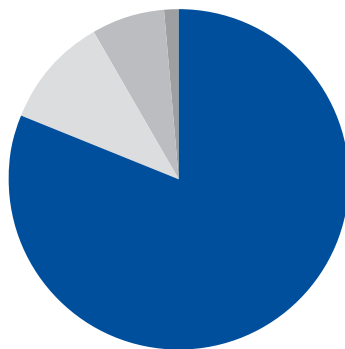
Bussiliikenteen koko tarjonnasta 70 % ja pääkaupunkiseudun ulkopuolisesta tarjonnasta 80 % hoidetaan lipputulolla. Tämä tarkoittaa sitä, että käytännössä valtaosa bussiliikenteestä toimii ilman verorahoja. Vain pieni osa bussiliikenteen tuloista kertyy tuetuista matkalipuista. Myöskään investoinnit eivät tule yhteiskunnan maksettavaksi. Bussiyrittäjät vastaavat itse kalustonsa hankinnasta.

Busseilla tehdään pääkaupunkiseudun ulkopuolella vuodessa n. 160 miljoonaa matkaa ja junilla n. 20 miljoonaa matkaa. Bussiliikenne on yhteiskunnalle erittäin edullinen liikennemuoto. Valtion joukkoliikennemäärärahat

yhtä linja-automatkustajaa kohti olivat vuonna 2010 0,40 euroa. Yhtä junamatkustajaa kohti ne olivat 1,60 euroa. Junat saavat lisäksi käyttää verotonta polttoainetta.

Vaikka yhteiskunnan tuki linja-autoliikenteelle on erittäin pieni, silti bussilippujen hinnat on pystytty pitämään kohtuullisina.

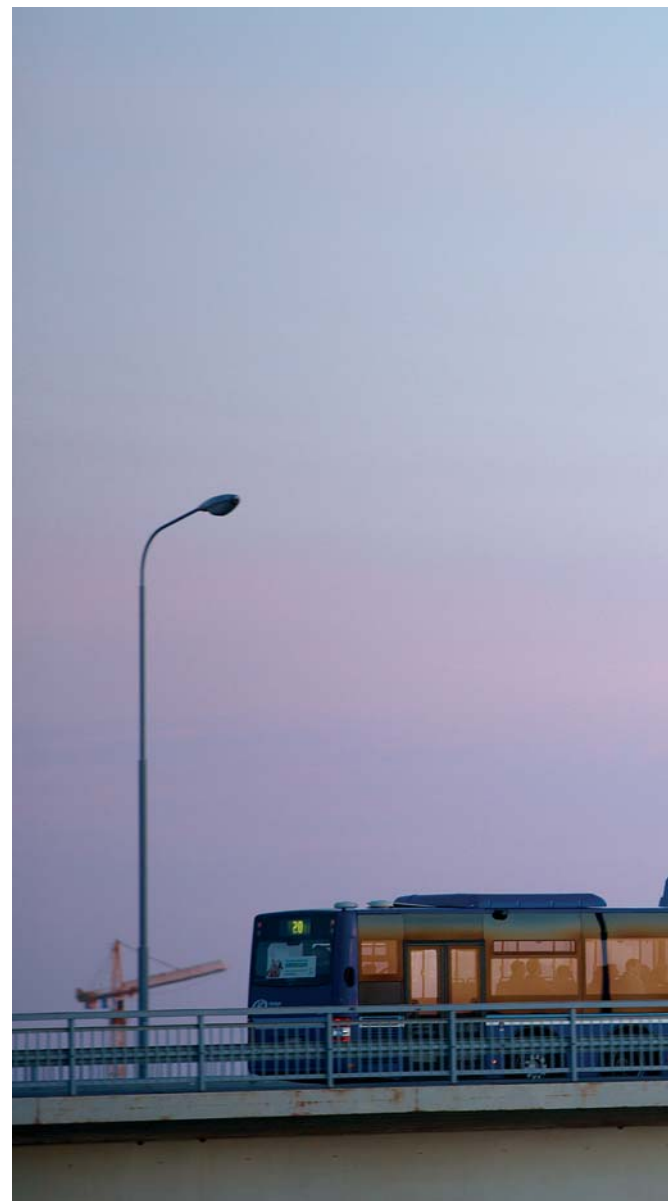
Joukkoliikenteen markkinaosuudet pääkaupunkiseudun ulkopuolella

- bussit n. 159,3 milj. matkustajaa
- rautatie n. 20,5 milj. matkustajaa
- taksit n. 13,7 milj. matkustajaa
- lentoliikenne n. 2,3 milj. matkustajaa

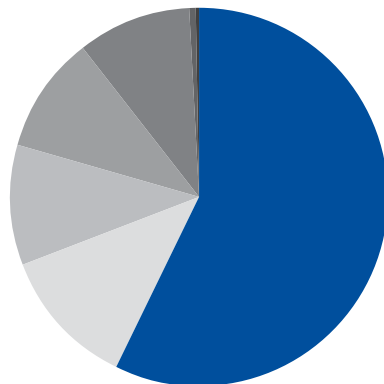
Yhteensä 195,8 milj. matkustajaa

Lähde: Julkisen liikenteen suoritus 2009, LVI

Julkisen liikenteen matkustajat 2009

- Bussi 325,9 milj. matkustajaa
- Raitiovaunu 54,9 milj. matkustajaa
- Juna 67,6 milj. matkustajaa
- Metro 57,3 milj. matkustajaa
- Taksi 57,6 milj. matkustajaa
- Lento 2,3 milj. matkustajaa
- Muut 1,5 milj. matkustajaa

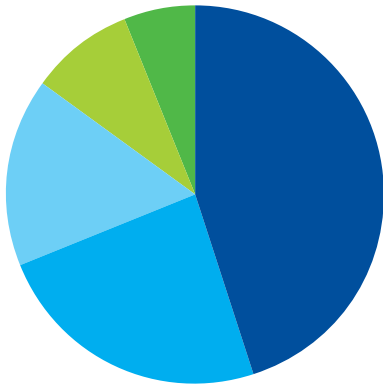
Yhteensä 567,2 milj. matkustajaa

Lähde: Julkisen liikenteen suoriteilasto 2009, LVM.

Busseilla paljon käyttäjiä

Bussimatkoja tehdään noin 330 miljoonaa vuodessa. Bussien osuus julkisen liikenteen matkoista on lähes 60 prosenttia. Pääkaupunkiseudun ulkopuolella bussien osuus joukkoliikennematkoista on yli 80 prosenttia. Perusoikeuksiimme kuuluva liikkuminen on valtaosin bussien varassa. Aivan erityistä merkitystä tällä on yli 2 miljoonalle ajokortittomalle suomalaiselle. Jos busseja ei olisi, monen asuminen kotona olisi mahdotonta.

LAL:n jäsenyritysten
kokojauma

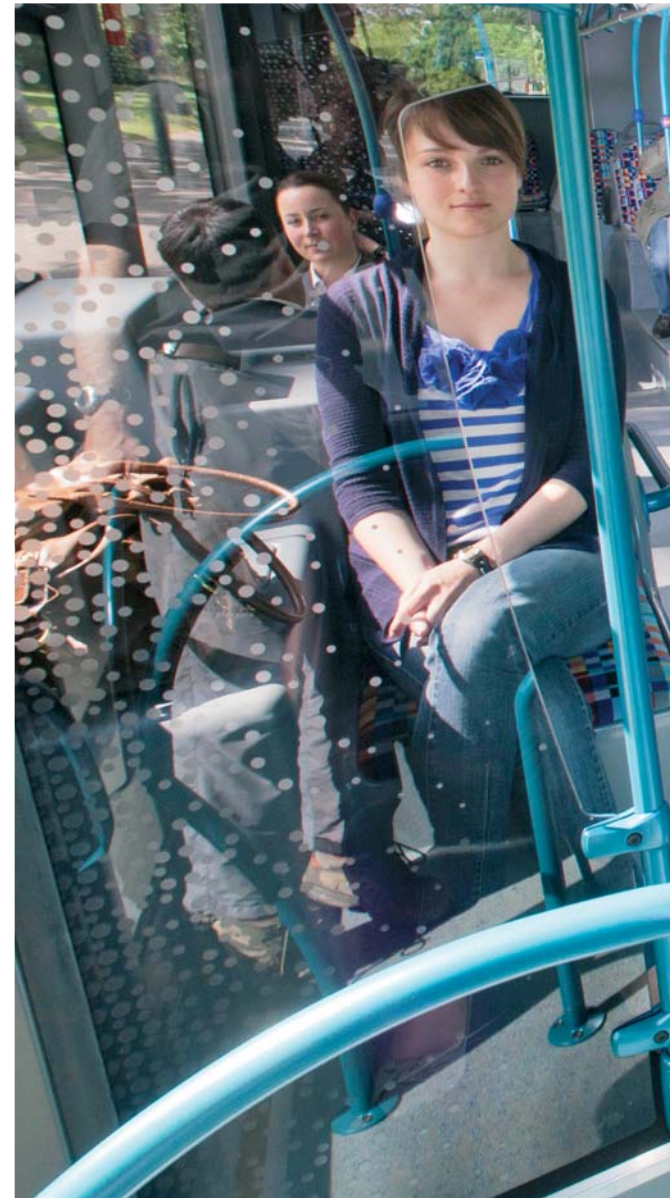

- 1-5 bussia
- 6-10 bussia
- 11-20 bussia
- 21-50 bussia
- 51+ bussia

Bussiliikenne on työllistävää yritystoimintaa

Bussiyrityksiä on maassamme yli kolme ja puoli sataa. Lisäksi busseilla harjoitettavaan tilaus- ja ostoliikenteeseen oikeuttavia joukkoliikennelupia on yli seitsemälläsadalla yrityksellä tai henkilöllä. Bussiliikenne on pienyritysvaltaista. Tyypillisimmillään suomalaisella bussiyrityksellä on omistuksessaan korkeintaan viisi bussia. Yli sadan bussin määrään yltää Suomessa vain kymmenen bussiyritystä. Vanhimmat edelleen toimivat bussiyritykset on perustettu 1920-luvulla.

Bussiala antaa mahdollisuuden yrittää ja tuo elämää ja elävyyttä monelle paikkakunnalle. Bussiyritykset ovat pääosin perheyrityksiä, jotka tarjoavat patkätöiden sijaan vakinaisen työsuhteen yli 11 000 henkilölle. Bussialan työpaikkoja on paljon maaseudulla, jossa työpaikkoja on muuten vähän tarjolla. Alan merkitys työllistäjänä ei ole vähäinen.

Pakettipalvelut

Kuva: Matkahuolto

Matkahuolto palvelee ja tukee bussiliikennettä

Bussialan omistama Oy Matkahuolto Ab ylläpitää ilman valtion rahoitusta koko maan kattavaa bussiasemaverkostoa, aikatauluinformatio- ja lippujärjestelmää sekä bussiliikenteen aikataulutettuun reittiverkoston perustuvaa paketinkuljetusjärjestelmää.

Pakettipalveluiden tuloilla bussiyriyksen on mahdollista pitää palvelutarjontaa eri reiteillä kattavampana kuin mihin pelkillä matkustajatuloilla kyettäisiin. Matkahuollon matkaliput kelpaavat maksuvälineeksi kaikissa Suomessa liikennöivissä busseissa. Matkahuollon Pakettipalvelut hoitaa yritysten ja yksityishenkilöiden paketinkuljetukset kautta Suomen ja ulkomaille yhteistyökumppaneidensa kanssa. Bussien avulla kaikki Matkahuollon hoitamat palvelut voidaan tuottaa asiakkaille ympäristöystävällisesti, vihreitä arvoja kunnioittaen.

Matkahuollon palvelupisteet

Yhdistää yli 2 000 yksityistä palvelupistettä ja yritystä valtakunnalliseksi palveluketjuksi

- 50 Matkahuollon omaa toimipaikkaa
- 350 Matkahuolto-asiamiestoimipaikkaa
- 700 R-kioskia
- 550 Siwa-myyntälää
- 170 Valintataloa
- 6 Euromarketia
- 400 bussiyriystä
- 120 000 pysäkkiä
- 20 000 rahtiyhteyttä
- 150 jakelupalveluyritystä

Yritysaloitteinen bussiliikenne on turvattava

Uusi joukkoliikennelaki ja EU:n palvelusopimusasetus mahdollistavat jatkossa erilaisia malleja järjestää bussiliikennettä. Meneillään on siirtymäaika, joka päättyy alueesta riippuen vuosina 2014–2019. Toimivaltaiset viranomaiset määrittelevät alueelleen palvelutason ja päättävät bussiliikenteen järjestämistä vastaavasta siirtymäajan päättyessä.

Bussiliikenteen palvelutaso yhteiskuntataloudellisesti edullisimmin pystytään säilyttämään vain siten, että annetaan bussiliikenteestä vastaavien yritysten suunnitella bussireitit to-

delliseen kysyntään perustuen asiakaslähtöisesti, tehokkaasti ja samalla edullisesti ilman turhaa byrokratiaa. Vain näin toimien kokonaan kattava bussiliikenne- ja asemaverkosto säilyy ja kehittyy.

Näin luotuun markkinaehtoiseen toimintamalliin yritykset voivat hakea siirtymäajan päättyessä reittiliikennelupia.

Me toivotamme Sinulle Hyvää Matkaa luottettavan, turvallisen ja ympäristöystävällisen bussin kyydissä!

Linja-autoliitto

Bussi on

- joustava
- turvallinen
- ympäristöystävällinen
- edullinen
- käytetty
- työllistävä

Ja se palvelee kaikkia lähes kaikkialla!

LINJA-AUTOLIITTO

Linja-autoliitto on vuonna 1928 perustettu yritysmuotoisen bussiliikenteen etujärjestö. Linja-autoliiton tehtävänä on vaikuttaa julkiseen valtaan ja muihin keskeisiin sidosryhmiin siten, että liiton jäsenet voivat harjoittaa joukkoliikennettä taloudellisesti kannattavalla tavalla osana valtakunnallista bussiliikenne- ja bussiasemaverkkoa. Liitto osallistuu bussiliikenteen ja sen eri liikennetyyppien kehittämiseen niin, että eri liikennepalvelutuotteet tyydyttävät mahdollisimman hyvin asiakkaiden tarpeita.

LINJA-AUTOLIITTO

Linja-autoliitto

Lauttasaarentie 8

00200 HELSINKI

Puh 020 710 5000 Fax 020 710 5484